

Sekä rankkaan että hienovaraisempaan työhön tarkoitetut työkalut kiittävät, jos niistä pitää huolta.

PIHATYÖKALUT

Pihatyökaluilla tehdään rankkoja töitä, joten ne vaativat erityisen hellää kättä aika ajoin. Välineet naarmuuntuvat, kastuvat ja likaantuvat väistämättä osuessaan maahan ja juuristoihin. Niitä myös säilytetään yleensä ulkona tai eristämättömissä pihavajoissa. Tärkeintä on pitää välineet puhtaina, kuivina ja öljytyinä.

LAPIOT JA MUUT KÄSITYÖKALUT: Kun on ensin puhdistanut lapion ja rautakangen, ne laitetaan päivän päätteeksi sateelta suojaan. Ihmeitä saa aikaan, jos säännöllisesti hioo välineiden terät ja käsittelee talven ajaksi sekä teräs- että puuosat öljyllä.

1 Pidä terä puhtaana. Likainen lappio ruostuu, ja sillä on raskasta tehdä töitä.

2 Hio terä säännöllisesti. Terävällä lapiolla on paljon kevyempi työskennellä.

3 Voitele terä, jos lapiota ei tarvita vähään aikaan. Voitele varsi pellavaöljyllä.

4 Paketoi öljytty lappio ruskeaan paperiin tai pahviin, jos se seisoo talven ulkovajassa.

Työkaluille pitkä elämä

Työkaluista saa paljon enemmän iloa, kun niistä huolehtii hyvin: pitää terät terävinä, ehkäisee ruostetta ja voitelee kaikki liikkuvat nivelet, olipa kyse pensasleikkurista tai jysinteristä.

Kun pitää hyvää huolta työkaluista, ne auttavat hyviin tuloksiin. Ne myös kestävät käytössä pidempään, jolloin voi panostaa laatutyökaluihin halpismallin sijaan. Halpislaitteet on tarkoitettukin unohdettavaksi ulos ruostumaan.

Ssamoista asioista on kyse, kun huolehditaan sähköisestä pensasleikkurista, lapiosta, pihdeistä ja jysinteristä. Työkalut on pidettävä ruosteettomina, terät kunnossa ja nivelet hyvin voideltuina. Myös monet muut työkalut ja tarvikkeet kuin vain maalisiveltimet vaativat puhdistamista.

Pensasleikkuri pysyy ruosteettomana, jos kotelon ripustaa pystyyn ja täyttää öljyllä niin, että leikkuri voi seistä pystyasennossa terä kotelossa.

PENSASLEIKKURI: Leikkurin laippa liikkuvine hampaineen on voideltava säännöllisesti käytön aikana. Valmistajat suosittelevat, että laippa voidellaan suihkuttamalla siihen ohutta öljyä/puhdistusnestettä. Se työntyy kaikkiin kulmiin ja koloihin ja voitelun lisäksi puhdistaa laipan pienistä kasvinosista ja kasvinesteistä.

Talvea varten laippa öljytään rasvaisella öljyllä, paketoidaan paperiin ja varastoidaan koteloonsa. Jos haluat panostaa enemmän, öljyllä täytetyn kotelon voi ripustaa ja työntää laipan sisään.

RUOHONLEIKKURI: Ruohonleikkurin terien pitää olla terävät ja puhtaat, sillä ruostuneet terät ovat tylsät eivätkä tee siistiä jälkeä. Jos terät hioo itse, on lopuksi varmistettava, että terät ovat yhä tasapainossa. Talveksi terän voi irrottaa ja pakata öljyttyyn pahviin.

PIHDIT JA AVAIMET

Liikkuvia osia sisältävät käsityökalut kuten pihdit ja jakoavaimet on usein valmistettu kromivanadiumteräksestä, ja niiden pinta on fosfatoitu. Ruoste tarttuu pintaan suhteellisen helposti, joten työkaluja pitäisi säilyttää kuivassa, lämmitetyssä tilassa.

Ruostumista voi ehkäistä öljymällä pihdit ja jakoavaimet, mutta öljyn rasvoittamia työkaluja ei ole mukava käsitellä. Joten kun on sivellyt työkalun pinnan kevyesti öljyyn kostetulla liinalla, pinta pyyhitään kuivalla liinalla. Öljyä jää yhä pinnan huokosiin suojaamaan ruosteelta.

Sama koskee nivelien voitelua. Kun öljy on työstetty niveliin, pinnan voi huoletta pyyhkiä, sillä öljyä jää kuitenkin juuri niihin kohtiin, missä öljyllä on ratkaiseva merkitys.

Se, joka voitelee hyvin, ajaa hyvin, sanonta kuuluu. Pihdien akseli, jakoavaimen leuat ja rulla eivät saa olla liian tiukkoja. Tämän voi välttää tiputtamalla osiin säännöllisesti öljykannusta tai vaikka WD-40-suutin-pullosta tipan öljyä.

SIVELTIMET JA TELAT

Maalaamista varten kannattaa hankkia hyvälaatuinen sivellin ja tela. Työ sujuu paljon nopeammin, ja työn jäljestä tulee siistimpi. Laatuvalineet myös kestävät pidempään: kalliista siveltimestä ei irtoa harjaksia työn aikana, ja hyvä telarulla säilyttää nukkansa.

Arvio pitää kuitenkin kutinsa vain, jos työkalut puhdistaa huolella käytön jälkeen.

Telat ja rullat voi "parkkeerata" pakkaamalla ne ilmatiiviiseen muovikelmuun puhdistamatta niitä. Näin ne pysyvät kunnossa pari kolme vuorokautta vaurioitumatta.

Jos välineitä ei vielä tämänkään jälkeen käytetä, ne on puhdistettava kokonaan. Siveltimet ja telat pestään samalla tavalla. Poista välineistä niin paljon maalia kuin mahdollista maaliohenteella: akryylimaaliiin vettä ja öljymaaliiin tärpättiä/maalinpesuainetta. Huuhtelee lämpimällä ruskeita saippualastuja sisältävällä vedellä. Huuhtelee lopuksi lämpimällä vedellä.

Kun valtaosa maalista on poistettu vedellä tai tärpätillä, hiero siveltimen harjaksiin ja telan nukkaan ruskeaa saippuaa. Huuhtelee saippua lopuksi lämpimällä vedellä.

Siveltimet asetetaan harjakset ylöspäin tai riippumaan, jotta harjakset eivät taivu. Suojaa telat samaan tapaan.

Taltan herkkää viistettä pitäisi aina suojata säilytyksen aikana.

Jos talttoja kuljettaa mukana, rullattava kangaskotelo on helppo ja hyvä ratkaisu.

TERÄLLISET TYÖKALUT

Sillä ei ole merkitystä, toimivatko leikkaavat työkalut sähköllä vai lihasvoimalla, ja saha- taanko, höylätäänkö, leikataanko vai talt- taanko niillä, tai ovatko ne pieniä irta- osia kuten poran- ja jyrsinterät: terä on aina työ-

kalun herkin osa. Terä tylsyy väistämättä käy- tössä mutta pysyy terävänä huomattavasti kauemmin, jos sitä käytetään oikeaoppisesti työn teossa. Herkät osat kuluvat eniten yleensä kuljetuksen ja säilytyksen aikana.

TALTTA: Taltan säilyttäminen irrallaan työkalupakissa on suoraan sanottuna häpeä. Sen äärimmäisen hienoon terään tulee selviä lovia, ja taltta saa näkymättömiä vaurioita, jotka tylsyttävät sen. Kun talttaa kuljetetaan mukana, se pakataan kiedottavaan kangaslii- naan tai itse tehtyyn koteloon. Verstaalla tal- tat voi ripustaa terä alaspäin. Varo myös kuu- mentamasta terää liikaa sitä teroitettaessa, jottet vaurioita sen karkaistua pintaa.

Kuvan höylässä on tuki, joka painuu alas, kun höylä asetetaan pöydälle. Muut höylät voi asettaa esim. listan päälle.

HÖYLÄ: Kaikki käsihöylät pitää asettaa syr- jälleen, kun ne lasketaan kädestä, jotta nii- den terä ei osu pöytään. Hyllylle höylä ase- taan viistoasentoon, esim. listalle niin, että pohjan takareuna on ylempänä. Sähköhöy- lissä on jousitettu tukijalka, joka painuu alas ja nostaa terän irti pöydästä tauon aikana.

SÄHKÖTYÖKALUT

Sähkötyökaluja on olemassa lukemattomiin eri tehtäviin, mutta niille on yhteistä se, että ne käyvät moottorilla. Se on suojattu muovi- kotelolla, ja moottorin tarkistukseen ja huol- toon tarvitaan ammattiapua. Moottoria voi kuitenkin suojata tarpeettomalta kulumiselta monin keinoin. Kaikki moottorit kehittävät

esim. lämpöä ja ne on tämän vuoksi varus- tettu puhaltimella, joka tuulettaa moottoria runkoon tehtyjen urien läpi. Urat voivat tuk- keutua pölystä, minkä vuoksi ne pitää puh- distaa usein. Sen voi tehdä pehmeällä sivelti- mellä tai harjalla tai puhaltamalla kevyesti paineilmalla. Tehokkaampi paineilma vaurioittaa moottoria ja osia.

Tärkeintä on aina pitää sähkötyökalut pölystä puhtaina. Sahauspuru ja -pöly kerääntyy nurkkiin ja estää kaiken liikkeen.

Ohjekirjasta näkee, miten ko. sähkötyöka- lua pitää rasvata tai öljytä, mutta muutama tippa öljyä näihin kohteisiin on aina hyväksi:

- Poraistukka
- Pistosahan ohjainrulla ja heiluritanko
- Pyörösahan saranat ja suojuus

Puhdista jäähdytysurat ja muut sähkötyökalun kolot säännöllisesti. Käytä pehmeää harjaa tai puhdista kevyesti paineilmalla.

Voitele säännöllisesti ne liikkuvat osat, joihin pääsee helposti käsiksi, mutta niin vähän, että öljy ei sotke tai sido pölyä.

- Yläjyrsimen liikutangot
Johtoihin ei saisi tehdä teräviä mutkia. Ne on parempi kerätä pehmeästi kaarella kuin kietoa tiukasti laitteen ympärille.
Kun sähkötyökalua ei enää tarvita, se kui- vataan kosteudesta ja pölystä ennen kote- loon asettamista. Jos kotelo ei saa tuotteen mukana, sen voi ostaa tai tehdä itse.
Myös sähkötyökalut on paras säilyttää lämpimässä, kuivassa tilassa.

Irtojyrsinteriä varten voi nopeasti valmistaa hyvän telineen poraamalla listaan reikiä.

Porasarjasia pitää porat järjestyksessä ja suojaa niiden herkkiä leikkauksia.

PORA JA JYRSINTERÄ: Muovikassi, jossa terät ja jyrsinterät ovat sikin sokin, on varma tapa kuluttaa terät kauan ennen aikojaan. Terät on tarkoitettu kovaan työhön eikä makaamaan ja hankautumaan kovaa terästä vasten, kun kassia tai salkkua siirrellään ympäriinsä tai kun sieltä kaivetaan sopivaa poranterää.

Pora- ja jyrsinteräsarjat säilytetään yleensä rasioissaan. Pienet tarvikkeet pysyvät näin hyvässä järjestyksessä ja pölyltä ja kulumiselta suojassa.

Yksittäin ostettuja poranteriä varten voi porata listaan reiän ja asettaa terän siihen terä ylöspäin. Irtojyrsinterille voi tehdä vastaavat paikat puulistaan poraamalla siihen 6 ja 8 mm reiät. Irralliset kierukkaporat ja lapioporat säilytetään muovikotelossa, joissa ne olivat ostettaessa.

Kaikki pora- ja jyrsinterät ilahtuvat kevyesti öljyyn kostetulla liinalla pyyhkäisystä silloin tällöin. Muista, että metallia porattaessa terää on aina jäähdytettävä ja voideltava teräöljyllä.

Jyrsinterä puhdistetaan puhdistusaineella ja pienellä pyöreällä teräsharjalla, jotta hartsipitoinen pöly saadaan pois.

Trendin pieni timanttipinnoitettu metallilevy on kätevä jyrsinterän leikkuupintojen hiontaan (hiomaöljyn kanssa).

Nyky aikaista käsisahaa on aivan liian hankala terottaa, mutta sitä voi suojata tehokkaasti muovisuojuksella.

SAHA: Pyörösahan liikkuva suojuksen on ennen muuta suojattava käyttäjää, mutta se toimii myös sahan "hammassuojana", kun sahaa ei käytetä tai sitä kuljetetaan mukana.

Pihkapitoinen puu jättää terään tylsistytävän pinnan, joten pyörösahan terää voi teroittaa puhdistamalla pyörösahan hampaat sprillä tai puhdistusbensiinillä. Käytä sähkötyökalujen kanssa myös purunpoistoliitäntää, niin laitteisiin ei keräänny pölyä.

Käsisahan hampaita pitäisi aina suojata. Sahan mukana saa yleensä muovisuojuksen tai sen voi tehdä itse pahvista. Sahan osuessa maahan, naulaan tai ruuviin saha on vaurioitunut maksoipa se aikoinaan 5 tai 50 €.

AKKUTYÖKALUT

Akkukoneiden määrä lisääntyy kaiken aikaa, ja ladattavien akkujen laatu paranee samaa tahtia. Niiden tehokkuus vastaa jo sähkötyökaluja, eikä niitä käytettäessä tarvita seinälle ripustettavia johtokeloja ja jatkojohtoja. Akut ovat kuitenkin usein kalliita, ja monesti kannattaa vaihtaa koko laite uuteen uuden

akun sijaan. Niinpä akuista kannattaa pitää hyvää huolta.

Akut luokitellaan kolmeen luokkaan: NiCd (nikkeli-kadmium), NIMH (nikkeli-metallihybridi) ja uusimpana Li-ion (litiumioni). Viimeksi mainittua mallia voi ladata ilman muistivaikutusta eli akun voi jättää laturiin ja ladata uudestaan ilman, että se välillä purkautuu.

Vanhemmat NiCd-akut pitäisi purkaa kokonaan, ennen kuin ne ladataan uudelleen täyteen. Jos niitä lataa useaan kertaan uudelleen ilman, että ne ovat päässeet täysin tyhjiksi tätä ennen, akut "muistavat" latautua vain osittain ja tällöin niillä työskentelyaika ja -teho heikenee.

Akun kontaktipinnat voi puhdistaa suihkutettavalla kontaktipuhdistusaineella tai hienolla teräsvillalla, jos tilaa on.

kenee. Kaikkien akkutyypin kontaktipinnat on pidettävä puhtaina.

Käytä latauslaitetta, joka sopii tyypiltään, volteiltaan ja ampeeritunneiltaan (Ah) akkuun. Tiedot on painettu akkuun ja laturiin.

Uudemmat latauslaitteet ovat älykkäitä, ne ilmaisevat akun lataustilan värivaloin.

